

Perustulolla hyvä kaiku kansalaismielipiteessä

Perustulo viehättää monia väestöryhmiä. Vihreiden (69 %) ja vasemmistoliiton (75 %) kannattajat ovat vahvimmin Perustulon takana. Kokoomuksen äänestäjät suhtautuvat perustuloon keskimäärää varauksellisemmin. Puolueen kannattajista kaksi viidestä (41 %) liputtaa perustulon puolesta ja saman suuruinen joukko vastustaa (41 %).

Ammatin mukaan perustulo saa myönteistä vastakaikua työttömien (71 %), yrittäjien (63 %) ja opiskelijoiden keskuudessa (57 %). Eläkeläisten keskuudessa on keskimäärää enemmän niitä, jotka suhtautuvat perustuloon varauksellisesti (36 %).

Arvioitavien perusteiden sisällöllinen kirjo oli moniaineksinen ja osin ristiriitainen, aivan kuten asiasta käytävä julkinen keskustelu, josta kysymysosiot on johdettu. Yleissilmäys tuloksiin kuitenkin kertoo, että perustulolla on melko hyvä kaiku kansalaismielipiteessä. Perustuloa kannattavia (51 %) löytyy tuntuvasti enemmän kuin sitä vastustavia (23 %).

Perustulolla arvellaan olevan myönteisiä vaikutuksia. Valtaosa (68 %) yhtyy siihen, että perustulon myötä olisi helpompaa lähteä yrittämään, jos epäonnistumisesta ei olisi seurauksena taloudellinen ahdinko. Tätä mieltä ovat kaikki väestöryhmät ja etenkin yrittäjät, työttömät ja opiskelijat.

Selvä enemmistö allekirjoittaa myös teesit, joiden mukaan perustulo mahdollistaisi nykyiseen sosiaaliturvaan liittyvän byrokratian purkamisen (63 %) sekä yksinkertaistaisi nykyistä tukijärjestelmää, tekisi siitä halvemman ja kevyemmän (60 %).

Vaikka perustuloa kannatetaan enemmän kuin vastustetaan, niin tämä ei suinkaan tapahdu ilman soraääniä. Perustulossa koetaan olevan myös heikkoja kohtia. Enemmän kuin kaksi kolmesta (69 %) on vakuuttunut, että perustulon suuruudesta, tasosta, muodostuisi kestokiista, jatkuva riidan aihe puolueiden välille. Tätä kehitystä ennakoivat kaikkien puolueiden kannattajat.

Joka toinen (51 %) uskoo, että perustulo mahdollistaisi laiskottelun. Laiskotteluteesiin uskovat etenkin perussuomalaisien (69 %) ja kokoomuksen (65 %) kannattajat. Vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajien enemmistö torjuu väittämän.

Melko moni uskoo myös siihen, että perustulon rahoittaminen merkitsee reipasta tuloveroasteen kiristämistä (43 %) ja että perustulo muodostuisi ajan kuluessa hallitsemattomaksi julkiseksi menoautomaatiksi (40 %). Veroasteen

nousu pelottaa etenkin kokoomuksen (60 %) ja perusuomalaisten (53 %) tukijoita.

Tutkimuksessa käsityksiä perustulosta selvitettiin ensimmäisen kerran yleisellä tasolla. Moniosaisessa kysymyssarjassa vastaajien tuli arvioida erilaisia luonnehdintoja ja väitteitä sen mukaan, kuinka hyvin tai huonosti ne vastaavat hänen henkilökohtaista näkemystään käsitteestä perustulo.

Kysymyssarjan aluksi vastaajille kerrottiin, että perustulokokeilu on kirjattu maan hallituksen ohjelmaan ja, että perustulo tarkoittaisi sitä, että kaikille kansalaisille maksettaisiin nykyisen perusturvan suuruista rahasummaa. Sillä korvattaisiin sosiaaliturvan vähimmäisetuudet. Perustulo olisi vastikkeetonta ja verotonta, eikä sen määrä vähenisi tulojen noustessa. Tulojen kasvaessa perustulosta saatu hyöty kuitenkin perittäisiin takaisin verotuksen kautta.

KAKS - Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti TNS Gallup Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 28.11.-4.12.2015. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.149. Vastaajat edustavat maamme 18 - 75 vuotta täyttänyttä väestöä Ahvenanmaata lukuunottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087

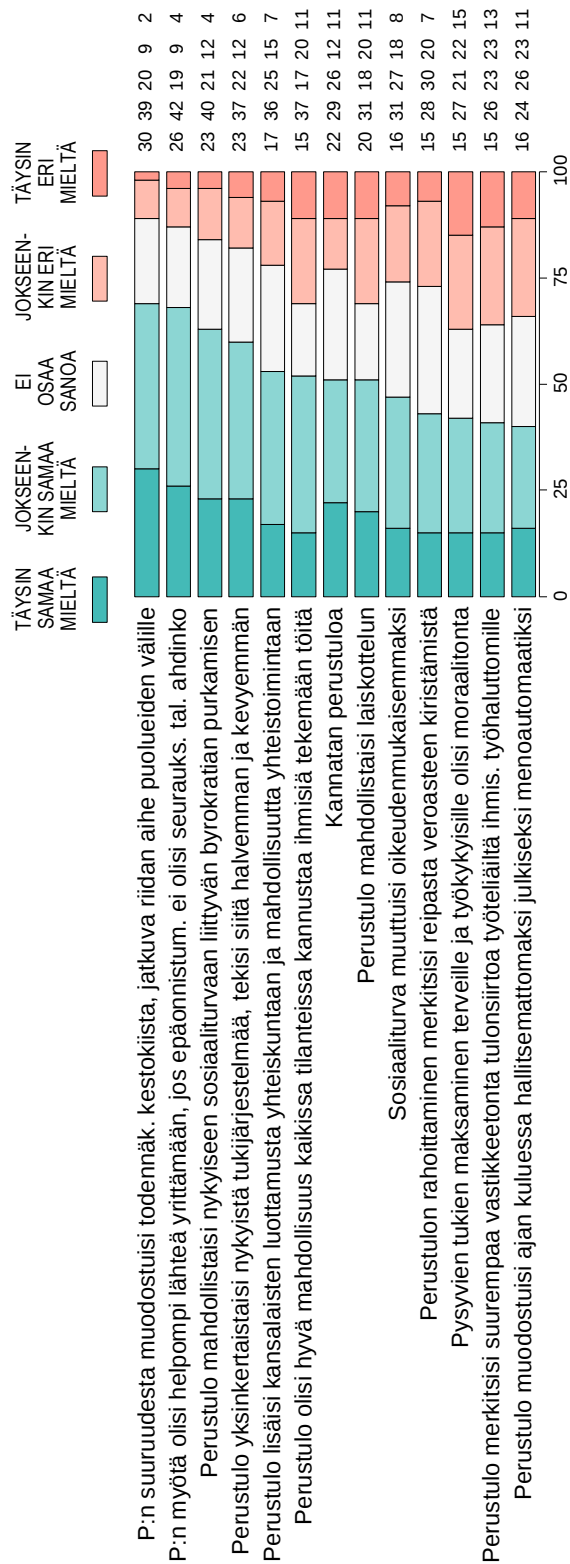

Kuvio 11. SUHTAUTUMINEN PERUSTULOJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

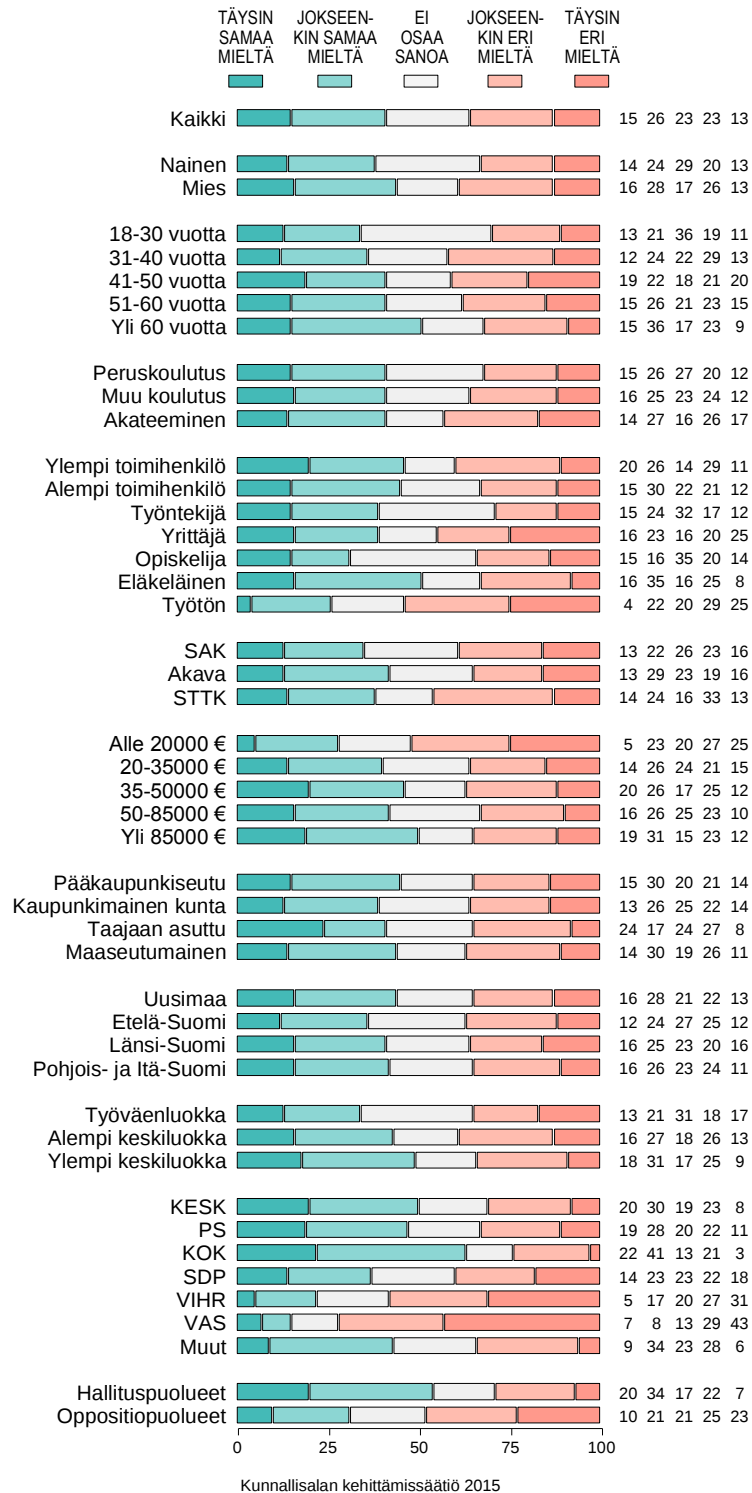
Kuvio 11b. SUHTAUTUMINEN PERUSTULOJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (tekstejä osin lyhennetty, %).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2015

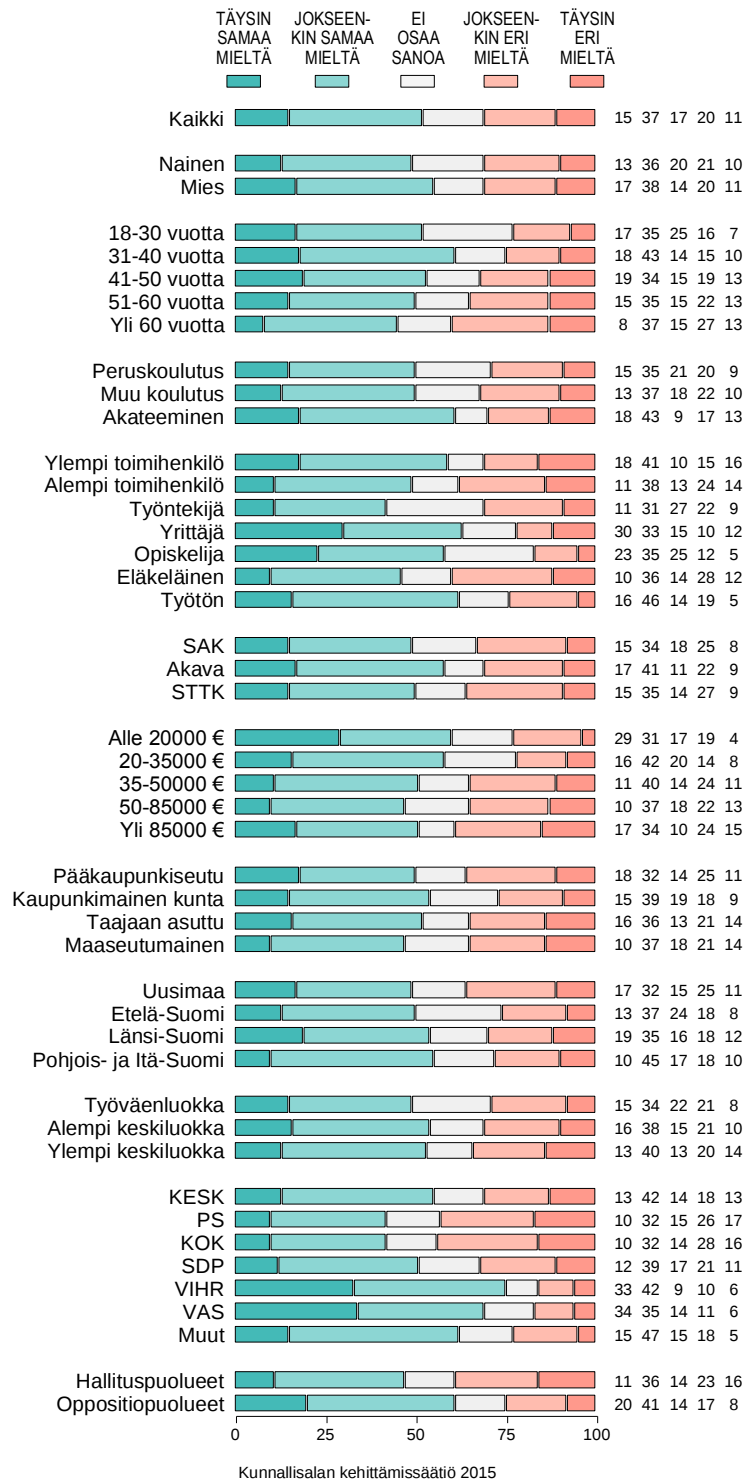

Kuvio 11-1. "Perustulo merkitsisi suurempaa vastikkeetonta tulonsiirtoa työteliäiltä ihmisiltä työhaluttomille" (%).

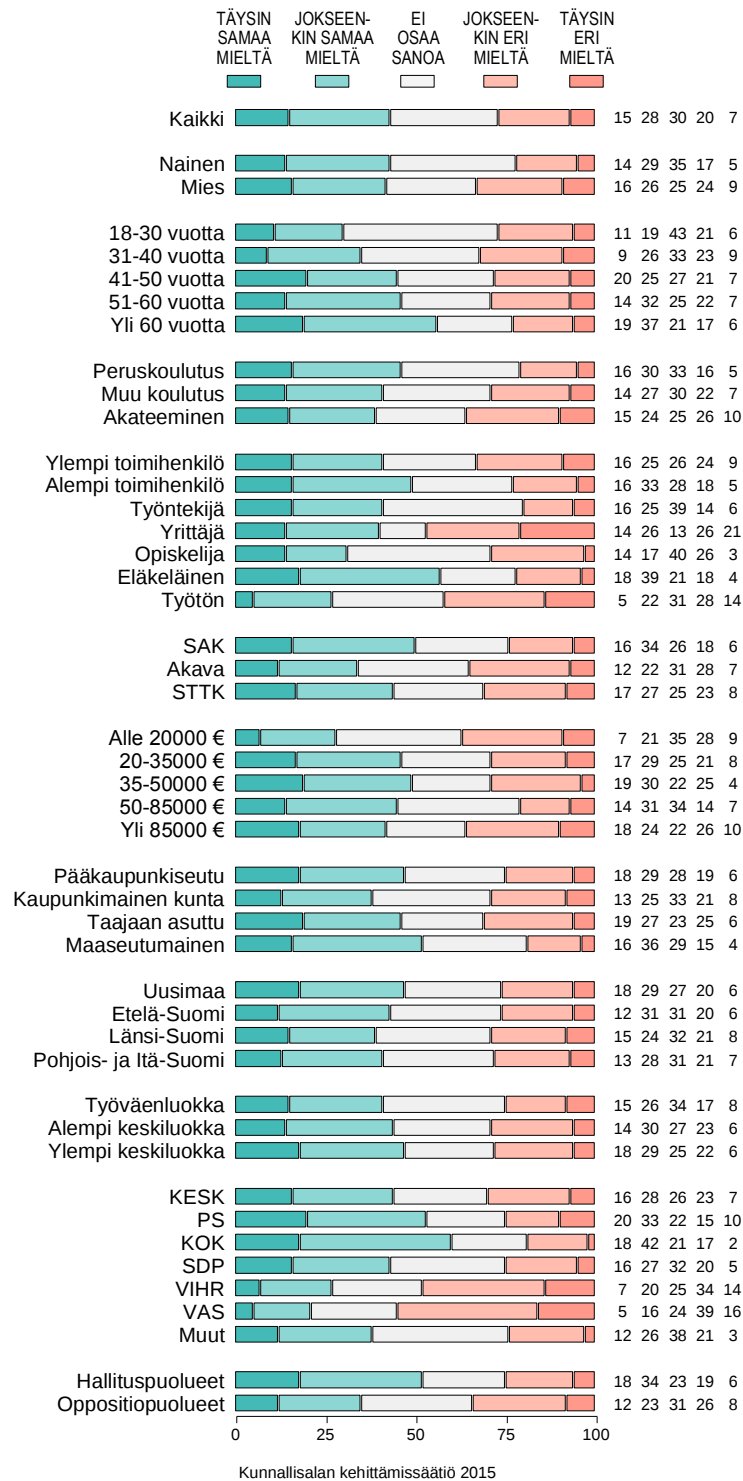

Kuvio 11-2. "Perustulo olisi hyvä mahdollisuus kaikissa tilanteissa kannustaa ihmisiä tekemään töitä" (%).

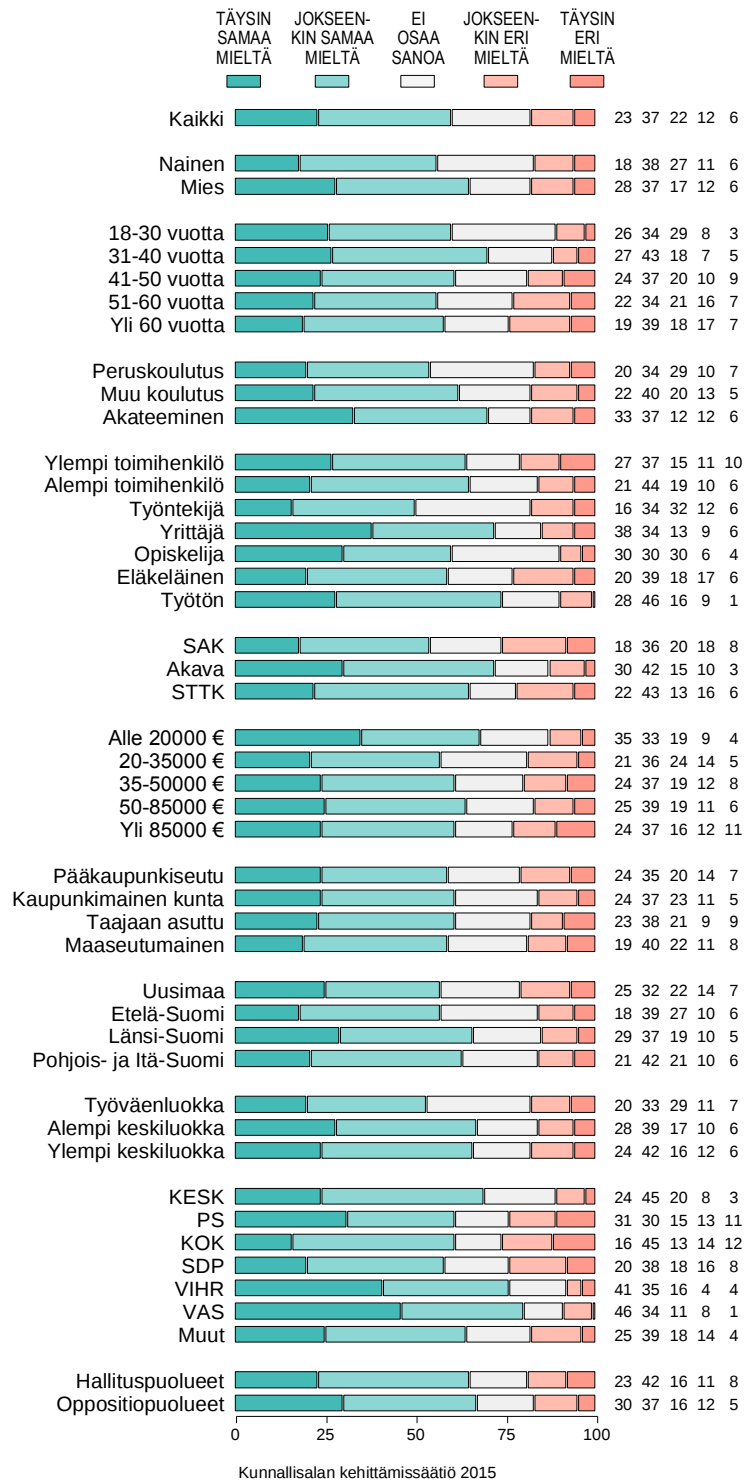

Kuvio 11-3. "Perustulon rahoittaminen merkitsisi reipasta veroasteen kiristämistä" (%) .

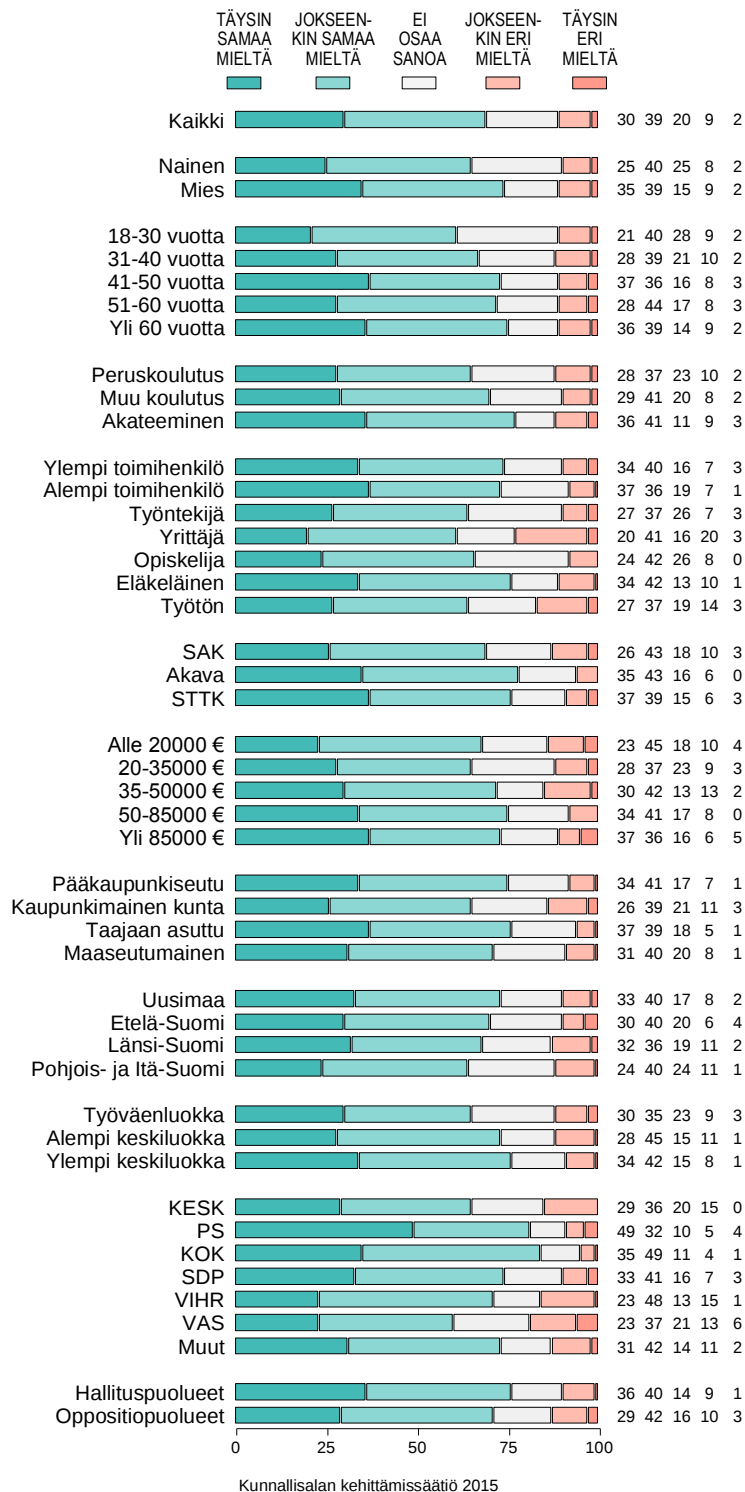

Kuvio 11-4. "Perustulo yksinkertaistaisi nykyistä tukijärjestelmää, tekisi siitä halvemman ja kevyemmän" (%) .

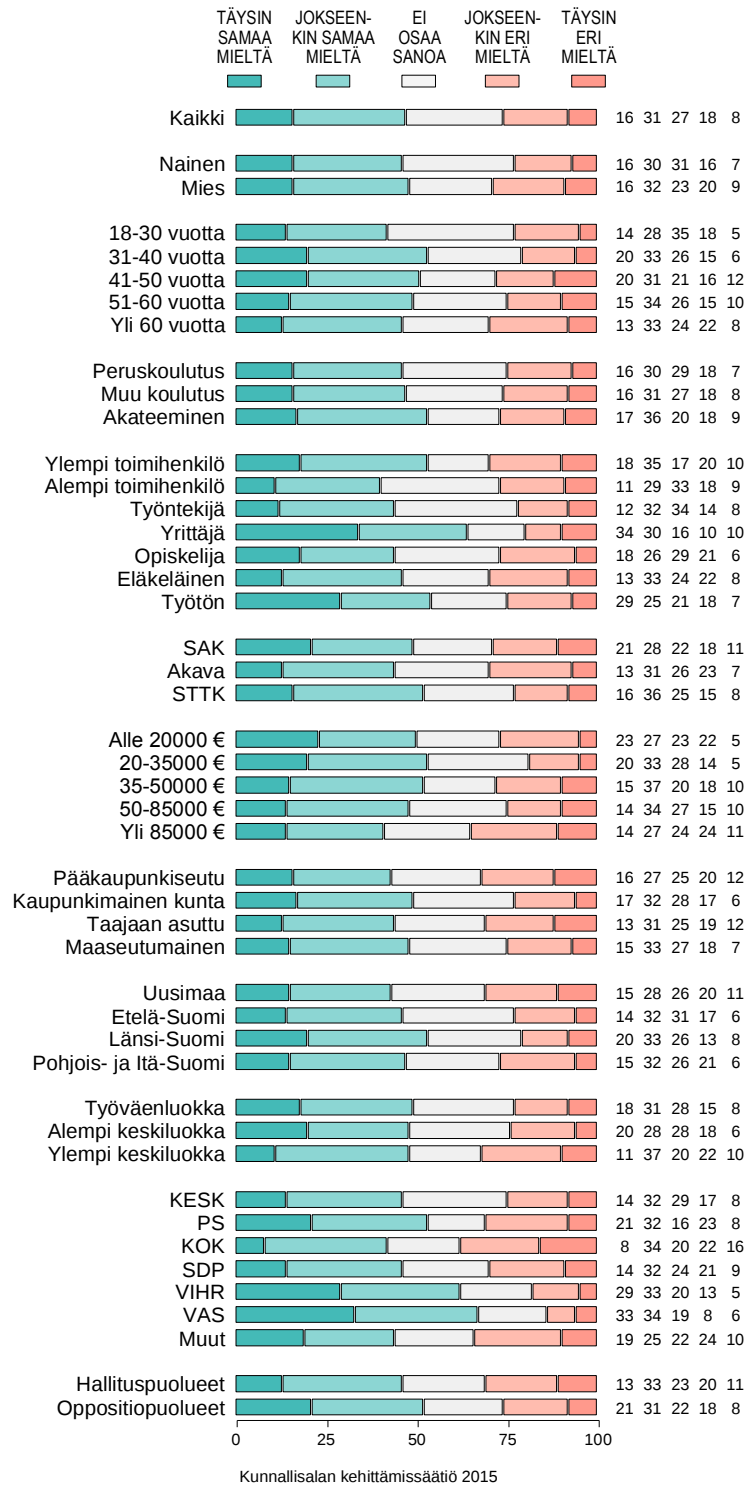

Kuvio 11-5. "Perustulon suuruudesta muodostuisi todennäköisesti kestokiista, jatkuva riidan aihe puolueiden välille" (%).

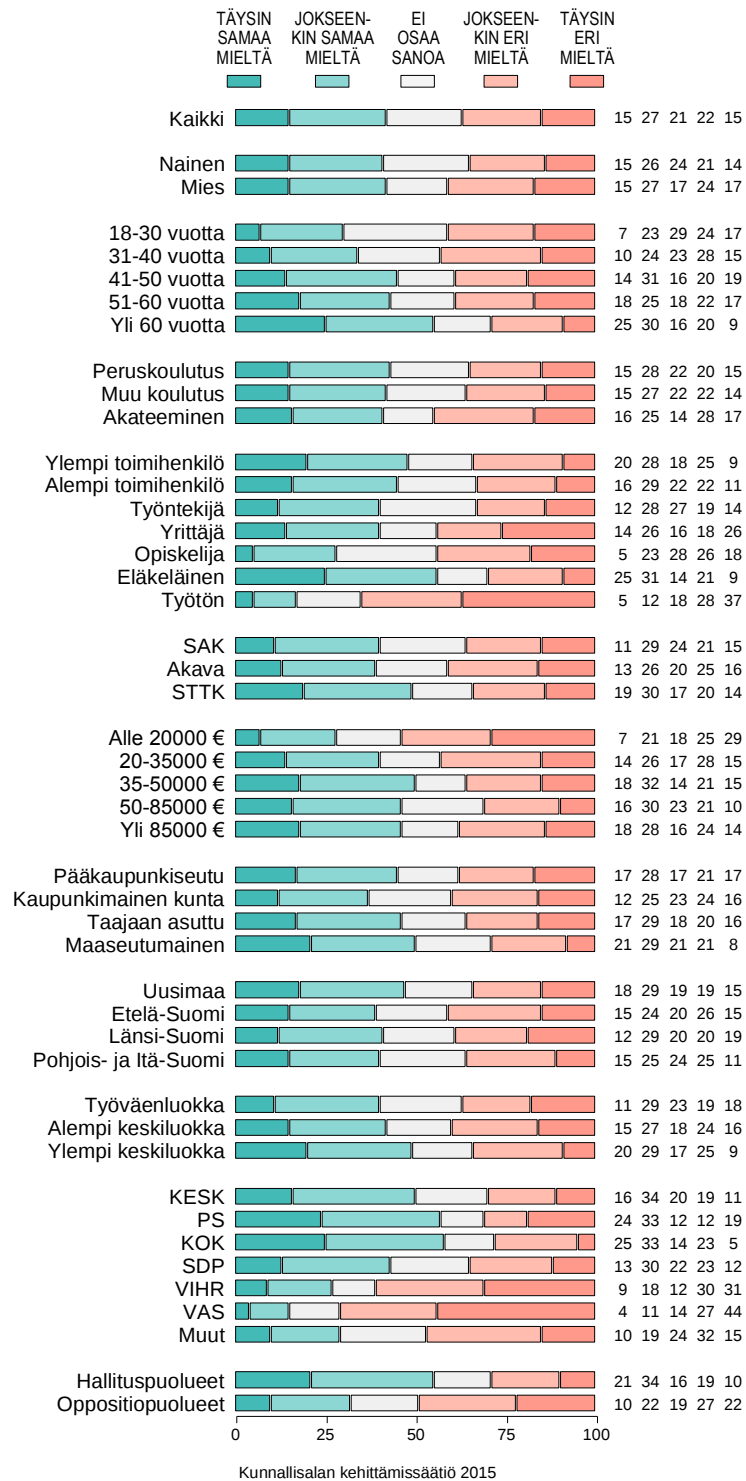

Kuvio 11-6. "Sosiaaliturva muuttuisi oikeudenmukaisemmaksi".

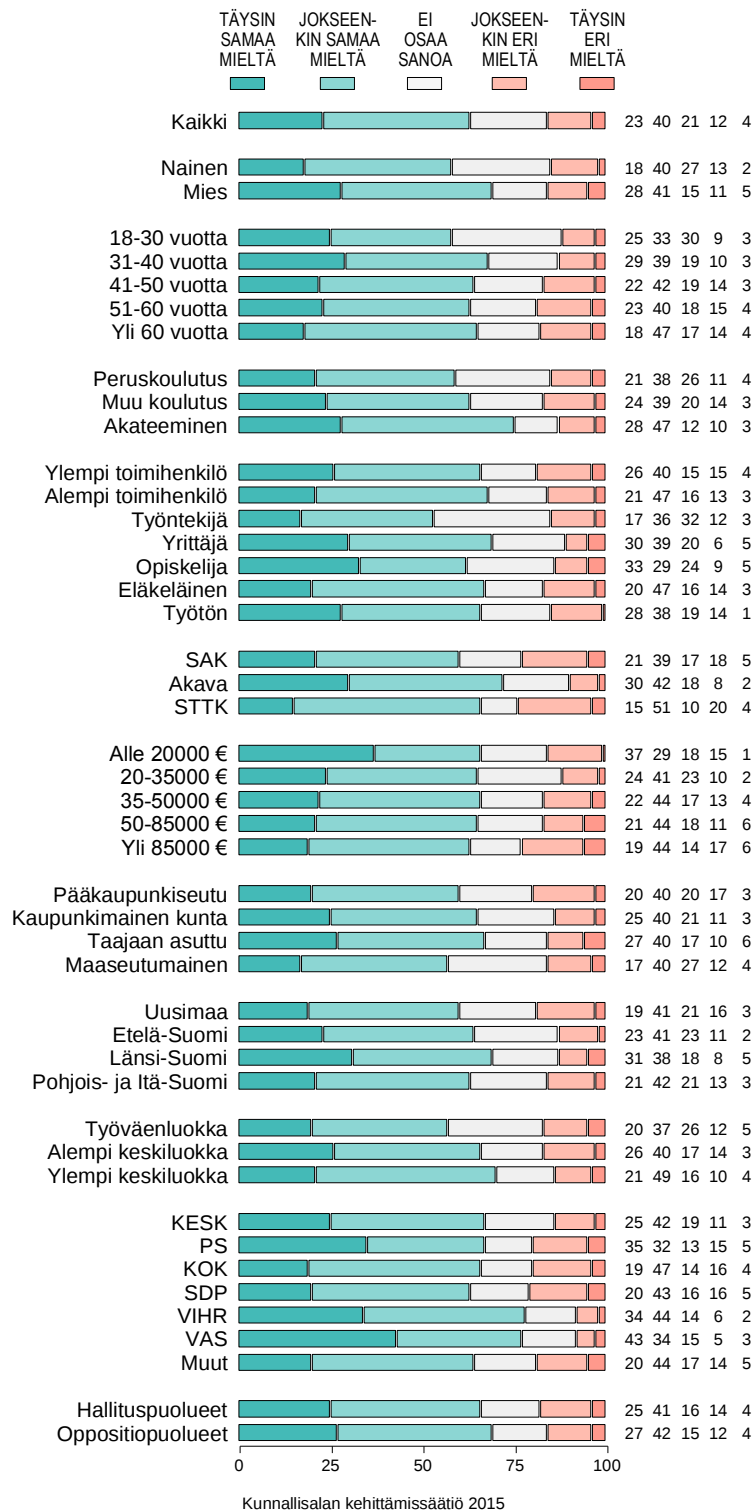

Kuvio 11-7. "Pysyvien tukien maksaminen terveille ja työkykyisille olisi moraalitonta" (%).

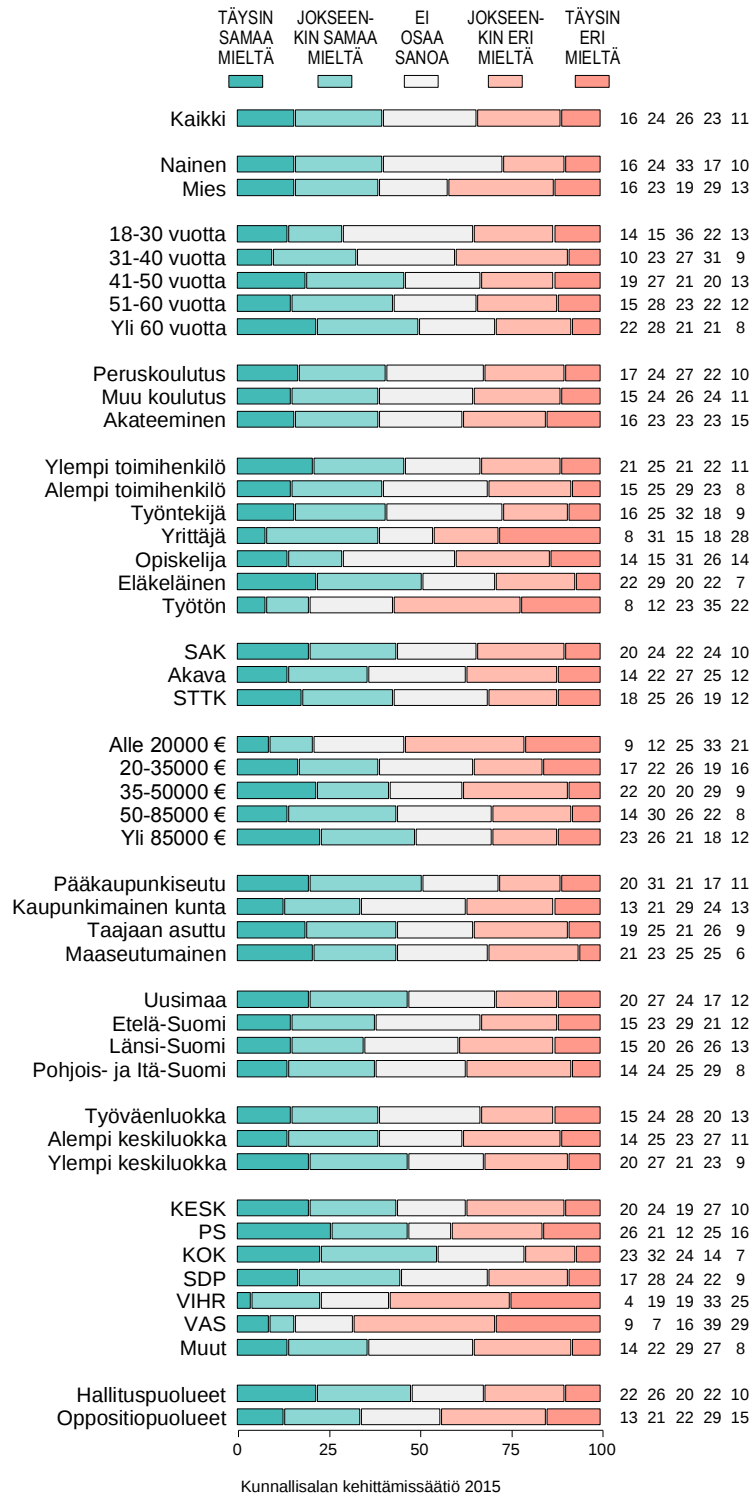

Kuvio 11-8. "Perustulo mahdollistaisi nykyiseen sosiaaliturvaan liittyvän byrokratian purkamisen" (%).

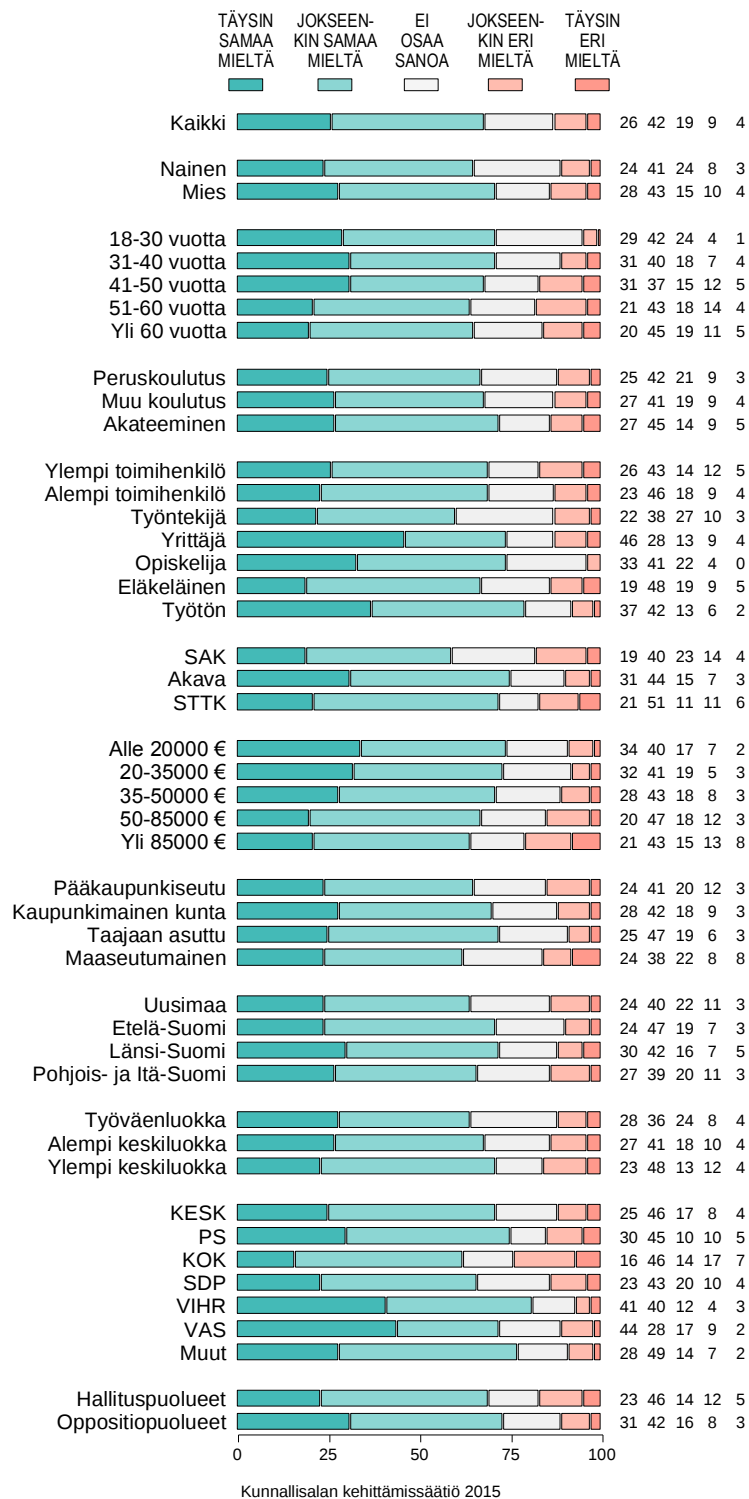

Kuvio 11-9. "Perustulo muodostuisi ajan kuluessa hallitsemattomaksi julkiseksi menoautomaatiksi" (%).

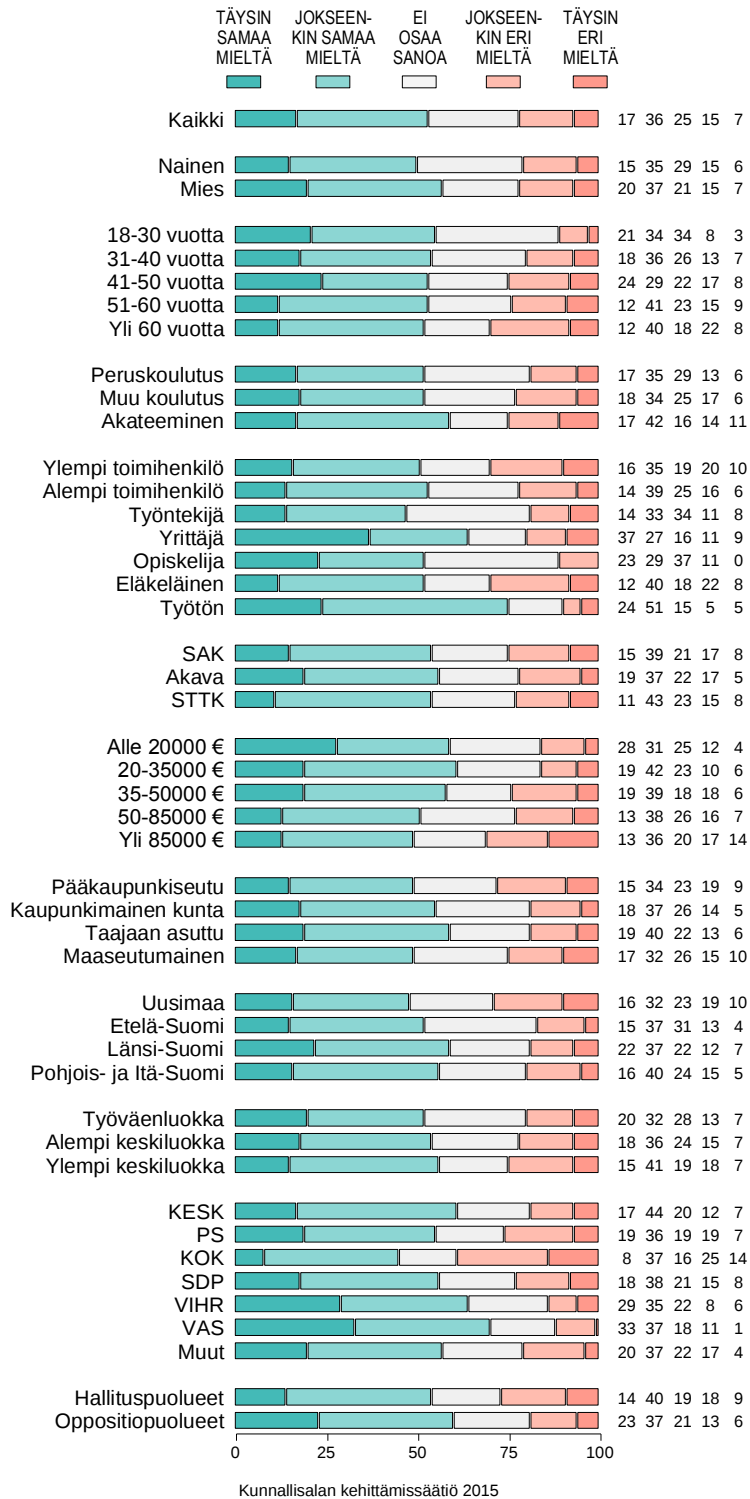

Kuvio 11-10. "Perustulon myötä olisi helpompi lähteä yrittämään, jos epäonnistumisesta ei olisi seurauksena taloudellinen ahdinko" (%).

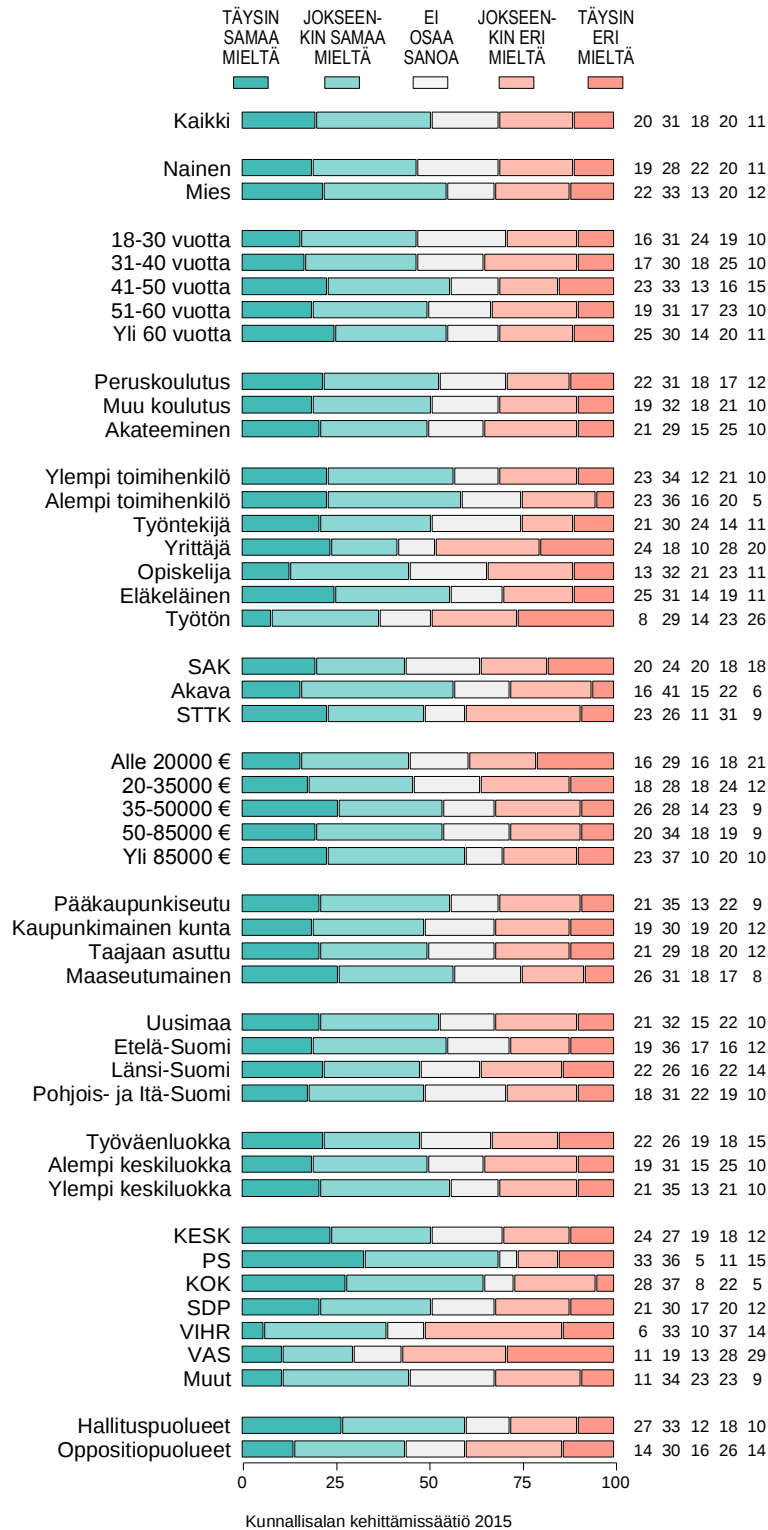

Kuvio 11-11. "Perustulo lisäisi kansalaisten luottamusta yhteiskuntaan ja mahdollisuutta yhteistoimintaan" (%).

Kuvio 11-12. "Perustulo mahdollistaisi laiskottelun" (%).

Kuvio 11-13. "Kannatan perustuloa" (%).

